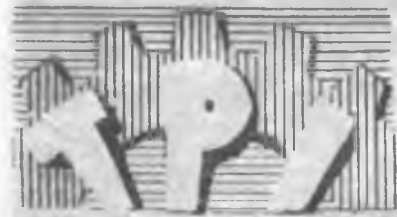

TALLINNA

POLÜTEHNIK

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA.
Reedel, 10. märtsil 1967

ÜLIÕPILASEHITUSED 67

Üks kaunis komme käib ringi eesti üliõpilaste seas — osavõtt uuestest üliõpilasehitustest. Ehitushooaeg 1966 lõppes Eesti Üliõpilasnõorsoo Ehitusmaleva üldkoosolekuga 5. novembril, kus pandi punkt mullusele tegevusele ja valiti EÜE 1967. aasta staap, kellele tehti ülesandeks kohe alustada järgmise hooaja ettevalmistustööd. Seni on staap jõudnud rajoonide ja ehitusorganisatsioonide juhtkondadega kokku leppida ehitusobjektide, rühmade arvu, suuruse ja asukoha suhtes ning maleva insenerid on alustanud ehitustöö igakülgselt ettevalmistamist. Nad töötavad läbi projekt-dokumentatsiooni, planeerivad tööde mahu, koostavad materjalide ja mehhanismide vajaduse graafiku'd. Mida siis kujutab endast üliõpilaste ehitusmalev?

Pole õige suhtuda malevasse kui lihtsalt tööpõhisele värbavasse organisatsiooni. Eelkõige on ta ikkagi kogu Eesti üliõpilaskonna ühine üritus, mille peamiseks eesmärgiks on kaasa aidata vabariigi maehitusele. Teiseks on EÜE nii kogu üliõpilaskonna kui ka iga üksiku üliõpilase initsiatiivi, vastutustunde ja teovõimelisuse arendamiseks vahendiks. Sellest printsiibist lähtudes ongi ehitusmalev üles ehitatud. Rühma kogu elu — ehitustegevus, majandus ja elukondlikud küsimused ning vaba aja sisustamine on üliõpilaste endi kätes. Kolmandaks eesmärgiks on üliõpilase suvepuhkuse huvitav ja kasulik sisustamine — EÜE võimaldab hästi puhata ja küllaltki korralikult teenida (möödunud suvel oli Kingissega MEK-is töötanud malevaste keskmine kuutöötasu 107 rubla, edukalt õppivatel üliõpilastel lisandub sellele stipendium).

Tänavu suvel jääb maleva tegevuspiirkonnaks Saaremaa, Hiiumaa, Vormsi ja Lääne-Eesti rannikuala. Maleva orienteeriv suurus on 500 inimest. Tema tööst võtavad osa ka teiste liiduvabariikide ja Ungari RV üliõpilased. Vahetuse korras sõidab 30 Eesti ehitusmalevlast tööle Ungarisse. EÜE tänavune tööperiood kestab 20. juunist 3. septembrini. Malevlased peavad lõpetama oma eksam'sessiooni 20. juuniks. Et sellega toime tulla, tuleb 1—2 eksamit anda varem, mille kohta luba on olemas. Suvised tööd ettevalmistamiseks loodi meie õppeasutuses initsiatiivgrupp, kuhu kuuluvad

Peeter Palu EE-102, Lembit Pakosta LT-81, Arvi Tõps LE-101 ja Ülo Taal LT-21.

Üksikasjalist informatsiooni EÜE kohta saab TPI komsomolikomiteest ja initsiatiivgrupi liikmetelt.

Kõiki, kes on kindlalt otsustanud üritusele kaasa lüüa, palume läbi astuda TPI komsomolikomiteest, kust saab avalduse blankette. Avaldused on vaja esitada enne 1. maid, sest malevlastele tuleb aegsasti tellida vormiriietus ja ka eksamite ennetähtaegne sooritamine võtab aega.

Kutsume kõiki osa võtma ehitusmaleva tööst, sest üliõpilaste aastad ilma selleta kaotavad palju oma völust.

Initsiatiivgrupp.
NB! Oma panuse ürituse õnnestumiseks annavad ka Taru Riikliku Ülikooli ja Tallinna Pedagoogilise Instituudi piigad.

sunnil valisime Peeter Pappeli (MM-82) pidulikult keemikuks. Erialaks valis ta ise ühiskondliku tootlustamise — see oli ju päevakohane.

Jalakeerutuse eest hoolitsesid oma pillimehed — mehaanikud mitmelt kursuselt (väikese toetusega elektrotehnikutelt).

Mehaanikateaduskonna dekaan H. Kuldma soovitas meil õppimises keemikutelt eeskujul võtta — on ju nemad instituudi parimad ja meist täpselt kümme protsenti ees.

Õhtu keskseks sündmuseks kujunes traditsiooniline viktoriin. Iga rühm pani välja kolmeliikmelise võistkonna ja ühe žüriiliikme ja esitas teistele kaks küsimust. Tulemused osutusid üllatavalt tasavägiseks — esikoht läks jagamisele keemikute ja mehaanikute vahel. Parimateks osutusid KU-81 ja MM-82.

Õhtu jätkus laulu ja tantsuga üle südaöö.

Tõnu Koger, MM-82

Valijate klubis

Akadeemia tee 50 asuva Valijate Klubi üritustes lööb kaasa ka meie õppeasutuse pere. Kabineti juhataja Elfriede Mägi andis koosolejale ülevaate eesti realistlikust kunstist XIX ja XX sajandil.

Klubis esinesid Tallinna Moemaja mannekeenid. Nad nätsid, millised moe uudised rõõmustavad meie nais- ja meesperet kevadel ja suvel.

Stendidele pandi uued materjalid. Arvukad fotod näitavad, kuidas elab, töötab ja ehitab sotsialismi kuuba rahvas.

Eile õhtul kohtusid valijad klubis saadikukandidaatidega.

M. PUUSEPP

PIKO-s toimus keemia- ja mehaanikateaduskonna neljandate kursuste kohtumisõhtu.

Nelja aasta jooksul on meil varemgi olnud mõningaid kokkupuuteid — aeg-ajalt kuulasi me koos ühiskonnateaduste loenguid, kuid nüüd tutvusime peolauas ja tantsupörandal lähemalt.

Adolf Talko (MP-81) ütles kõrgema koha pealt õhtu algusesõnad ja pidu algaski. Hea tuju ei puudunud kellelgi, tutvused tekkisid kiiresti. Laudadesse istuti loosi järgi. Et keemikuid oli vähem, siis juhtus meie laud hoopis ilma nendeta jääma. Häda

TPI ATEISTIKLUBI ATHEOS

NELJAPÄEVAL, 16. märtsil kell 20 «PIKO» ruumes «Atheose» aastapäeva puhul ATEISTLIKE ANEKDOOTIDE ÕHTU.

Külas on TPEI ja Taru t'õdengid Naljameest- konkurss ORKESTER TANTS

Kutseid saab filsoofia ka'eedrist ja TPI ELKNU komiteest Klubi juhatus

Tampere avati pidulikult üliõpilasmaja. Maja ei ole uu ehitis — see on püstitatud arhi ekt Gustav Nyströmi projekti järgi aastal 1901 ja tema mahuk on 7000 kuupmeetrit. Peosali, kohviku ja klubiruumide kõrval asub majas ka ruum televisiooni-saadete vaatamiseks.

Rühm Humboldti Ülikooli õpejõude ja Berliini amatöörtuukereid sõitis Kariibi mere e Seal tahavad nad kaevata välja 10 meetri pikkuse ja kolme meetri kõrguse korallrahu. See rahu

Põhiliselt kolmes suunas

Üheks XX sajandi tõsisemaks probleemiks on maailma kiiresti kasvava elanikkonna varustamine toiduainetega. Põllumajanduslike kultuuride saagikuse tõstmisel kuulub määrav koht mineraalväetistele, eeskätt lämmastik-, fosfor- ja kaaliumväetistele. Lämmastiku ja kaaliumi varud looduses on praktiliselt piiramatud. Fosfori varud on aga piiratud ulatusega ja koondunud põhiliselt kolme piirkonda (NSV Liit, USA, Põhja-Aafrika). 10% NSV Liidu fosfaatse tooraine varudest moodustavad Soome lahe lõunakaldal paiknevad oobolusfosforiidid. Nendest toodetakse suures hulkades (ligi 2 miljonit tonni aastas) suhteliselt väheväärtuslikku fosforiidijahu. Oobolusfosforiidide ratsionaalsem kasutamine on muutunud aktuaalseks ülesandeks.

Oma panuse selle ülesande lahendamiseks püüab anda ka 1965. aastal TPI-s organiseeritud mineraalväetiste ja -sõotade probleemilaboratoorium. Laboratoorium on nüüd lõplikult komplekteeritud ja pingsalt tööle asunud. Töö käib põhiliselt kolmes suunas. Kõige kaugemale oleme jõudnud söödafosfaatide tehnoloogia uurimisega eesti fosforiidist keemikahjures. Hiljuti saabus Põhikeemiatööstuse Projekteami Instituudilt katseseadme projekt selle uurimistöö järgmise astme realiseerimiseks. Laboratooriumis uuritakse ka fosforiidide

de lagundamist hapetega. 1965. aastal lõpetati superfosfaadi neutraliseerimise uurimine fosforiidijahuga. Laboratooriumi ettepanekute rakendamine võimaldab tunduvalt tõsta superfosfaadi kvaliteeti. Tänavu on ette nähtud tööstuslikud katsed selle protsessi kontrollimiseks. Veel uuritakse pool- ja topeltsuperfosfaatide tehnoloogiat eesti fosforiidist. Saadud väetiste efektiivsust määratakse vegetatsioonkatses Kuusiku agrokeemialaboratooriumis. Kolmandaks suunaks meie töös on NSV Liidu erinevate leluukohtade fosfaatide võrdlev füüsikalise-keemiline uurimine. See uurimus peaks selgitama nende erinevusi ja optimaalseid kasutamise viise.

Laboratooriumis teostatud töödest on ette kantud mitmel teaduslikul konverentsil, avaldamisel on esimesed publikatsioonid. Loodud on sidemed teiste teaduslike asutustega. Käesoleva aasta juunis võtame vastu külalisi väljastpoolt, et ühisel konverentsil arutada teaduslike uurimistööde tulemusi oobolusfosforiidide keemilise töötlemise alal.

Laboratooriumi töös esineb ka rida raskusi. Nendest tõsisemaks on ruumikitsikus. NSV Liidu Keemiatööstuse Ministeerium on lubanud finantseerida laboratooriumi uute ruumide ehitamist. Jääb vaid loota, et see toimuka võimalikult kiiresti.

M. VEIDERMA

TPI Rahvusvaheliste Suhete Klubi kutsub Teid reedel, 17. märtsil kell 19.30 «PIKO»-sse.

Vahetame mõtteid koloniaalkeest vabanenud noortest arenevatest riikidest teemal «Kuhu sammub must manner.»

Pääsmed (10 kop.) saadaval ELKNU TPI komitees ja ühiselamus Akadeemia tee 5 toas 220. Kohtumiseni!

Kohtumine näitlejatega

Palju pidulikke esietendusi kõigis vabariigi teatrites, sõnakunstnike konkurss, seminarid, kohtumised. Kõige tähtsam aga on see, et teater ja teatrikülastajad leiaksid siin omavahelise kontakti, õpiksid teineteist paremini tundma.

Meie noorele Noorsooteatrile on eriti vajalik tutvuda teiega, üliõpilased. Oleme ju esmajoonel teie teater. Seepärast kut-

sub meie teatri pere teid endale külla. Kohtume teisipäeval, 14. märtsil kell 19.30 J. Tombi nim. Kultuuripalees, Salme tn. 12. Tahame anda ülevaate senitehtud tööst, sellest, mis on ka vas lähemal ajal ja tulevikus. Ootame huviga teie arvamusi, hinnanguid, ettepanekuid ja soove.

NOORSOOTEATRI PERE

Moment Anouilh' draamast «Antigone». Nimiosas Ivi Lepik, amm — Lisl Lindau.

paigutatakse koos tema esinevate elusolenditega Berliini Loodusmuuseumi.

Ühes Maini-äärse Frankfurdi ajalehes ilmus kuulutus: «Kes kingiks rahalistes raskustes olevale ülikooli-instituudile arvelt mahakantud jalgratta?»

Kakskümmend südamehaiguste spetsialisti ja kirurgi oid Keele'i ülikooli ühes kliinikus Inglismaal 12 tuundi tegevuses opereerimisega. Patsient ol übeksa kuud vana ja tal oli väike auk südames. Pärast õnnestunud toimingut hüppas ta üles, raputas pead ja hakkas haukuma. Palju aega nõudev operatsioon võeti koera juures ette teaduslikel eesmärkidel.

Naistepäeva auks kohvilauas

Peahoone seltsimendad auditooriumis muutis vaatepildid esmaspäeval üsna ebatavaliseks. Ruumi ümber said noormehed ja tütarlapsed «koolilauas» kuude pikka ritta. Siis toodi kohale kohvitassid ja maistused.

Nüüd paluti lauda õppeasutuse naispere. Aigas rahvusvahelisele naistepäevale pühendatud aktsioon. Sõnavõtjaid oli sadakorda kaks ja needki mehed. Ametiühingu-komitee esimees Valter Pertel tervitab koosviibijaid nende pi-

dupäeva puhul ja esines päevakohase sõnavõtuga. Õppeprorektor dotsent Eduard Schmidt luges ette Eesti NSV Kõrgema ja Keskerihariduse Komitee esimehe ja Tallinna Polütehnilise Instituudi rektori käskkirjad kutsealases töös ja ühiskondlikus tegevuses välja palstunud naistõetajate autasustamise kohta.

Tujuküllane koosviibimine kohvilauas jätkus lõbusate laulude saatel.

ANTS REBANE

Autasustamisi

Rahvusvahelise naistepäeva puhul õnnitles Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Kõrgema ja Keskerihariduse Komitee esimees M. Pesti meie õppeasutuse naistõetajaid ja naistõetajate autasustamisi. Sõnavõtja soovis neile palju edu töös ja õpinguis.

Eeskujuliku töö ja ühiskondlike ülesannete täitmise eest avaldas ta kiitust vanemõpetaja Lilli Randmale, õpetaja Ursula Rukkilile ja assistent Marge Kasele.

Assistent Malle Teeäärlele, vanemlaborant Silvia Kaubale ja kaadriosakonna juhatajale Arnilde Zagrivinale määrati rahaline preemia.

Meie koorid kogunesid «Eesti Tööstusprojekti» saali. Toimus rahvusvahelisele naistepäevale pühendatud õhtu. Ürituse korraldajaks oli meeskoor.

Õhtu algas meeskoori lühikontserdiga, mis kujutas endast muusikalist viktoriini. Ei teadustatud ühegi esitatava laulu nimetust ega autorit. Need jäeti kuulajate mõistatada.

Pärast lühikest jalakeerutust järgnes uus viktoriin. Võistkondades taheti arvatavasti näha eranditult neidusid, kuid naispere üldisest tagasihoidlikkusest tingituna tuli lõpuks siiski luua segavõistkonnad.

Viktoriini küsimused ja üles-

anded olid huvitavad. Võistlus Naistepäevale pühendatud õhtu kujunes pingeliseks sündmuseks lõppes traditsioonilise tantsuga. nii osavõtjale kui ka pealtvaatajale. Lugusid jalakeerutuseks löi ortajaile. Võitjale anti pidulikult kister «Virmalised».

M. ISOP

Tallinna Polütehnilise Instituudi rektori KÄSKKIRI nr. 119 /K 6. märtsil 1967

1 - 1.

Rahvusvahelise naistepäeva 6. märtsil puhul õnnitles Tallinna Polütehnilise Instituudi naisõppejõude, õliõpilasi ja teenistujaid ning soovim edu edaspidises töös ja õpinguis.

1 - 2.

Eeskujuliku ametialase, õppe- ja ühiskondliku töö eest avaldan kiitust alljärgnevatele õppejõududele, õliõpilastele ja teenistujatele:

1. Kaukas, Male — anorgaaniliste ainete tehnoloogia kateedri dotsendi kt.
2. Siirde, Aino — anorgaanilise keemia kateedri dotsendi kt.
3. Semjonova, Olga — keemete kateedri dotsendi kt.
4. Trofimova, Taisa — füüsika kateedri vanemõpetaja
5. Vallas, Endla — graafika kateedri vanemõpetaja
6. Hallik, Klara — teadusliku kommuniismi aluste kateedri vanemõpetaja
7. Kanne, Leida — tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri vanemõpetaja
8. Kudrjavitseva, Alevtina — statistika ja raamatupidamise kateedri vanemõpetaja
9. Hödrejärvi, Helvi — anorgaanilise keemia kateedri vanemõpetaja
10. Talving, Inna — keemilise kasvatuse kateedri õpetaja
11. Sõrmus, Ingrid — matemaatika kateedri assistent
12. Karjama, Ellsabet — põlevikivikeemia ja sünteetilise problemlaboratooriumi insener
13. Pappel, Kale — fermentitõustuse tootmisbaru teadusliku uurimise laboratooriumi insener
14. Lillep, Anne-Mari — ehitusmaterjalide problemlaboratooriumi insener
15. Narusk, Maaja — sanitaartechnika problemlaboratooriumi vaneminsener
16. Rebane, Anne — mineraalvõetiste ja sõitade teadusliku uurimise laboratooriumi vaneminsener
17. Tomann, Elvi — uurimissektori vanem teaduslik töötaja
18. Sulistepp, Ethe — arvutusmasinate laboratooriumi juhataja
19. Aherna, Dagmar — orgaaniliste ainete tehnoloogia kateedri vanemlaborant
20. Lints, Irma — keemete kateedri vanemlaborant
21. Sokolova, Inna — soojusenergeetika kateedri laborant
22. Vikkisk, Milvi — elektrisüsteemide kateedri laborant
23. Kullerkupp, Irja — autoteede kateedri vanemlaborant
24. Või, Milvi — graafika kateedri laborant
25. Sooba, Laine — ehitustehnoloogika kateedri vanemlaborant
26. Vaho, Aime — ehitustehnoloogika kateedri laborant
27. Tuulsemäe, Marika — matemaatika kateedri laborant
28. Horm, Marianne — ohutustehnika insener
29. Virrok, Hilda — mehaanikateaduskonna dispetšer
30. Kerik, Signe — vanemraamatukoguhoidja
31. Jägger, Hilja — raamatukoguhoidja
32. Koppel, Karin — komandant
33. Kallas, Vilhelmine — komandant
34. Talvet, Mai — õhtuse teaduskonna dispetšer
35. Petrova, Olga — majahoidja
36. Pertel, Helmi — koristaja
37. Lanno, Salme — koristaja
38. Arus, Senni — riidehoidja
39. Berjoskina, Valentina — õpperühma EE-67 õliõpilane
40. Tõnnisson, Milvi — õpperühma ET-61 õliõpilane
41. Kõivumägi, Mare — õpperühma EE-81 õliõpilane
42. Capronova, Galina — õpperühma EE-87 õliõpilane
43. Zepping, Eve — õpperühma EV-101 õliõpilane
44. Merling, Ruth — õpperühma ET-101 õliõpilane
45. Mooste, Ene — õpperühma MM-82 õliõpilane
46. Metsoja, Heidi — õpperühma MM-101 õliõpilane
47. Seier, Anne-Mari — õpperühma MM-82 õliõpilane
48. Klritšenko, Tatjana — õpperühma AL-67 õliõpilane
49. Riitsalu, Ülle — õpperühma KA-41 õliõpilane
50. Tarjus, Ea — õpperühma KP-41 õliõpilane
51. Põrk, Anne — õpperühma KL-61 õliõpilane
52. Holtsmeler, Virve — õpperühma KU-81 õliõpilane
53. Ainlo, Vilma — õpperühma KU-81 õliõpilane
54. Argei, Male — õpperühma KU-101 õliõpilane
55. Mueller, Sibille — õpperühma KKK-101 õliõpilane
56. Kaubi, Tiit — õpperühma KU-101 õliõpilane
57. Tõrk, Malle — õpperühma KKK-101 õliõpilane
58. Katsnelson, Anna — õpperühma TR-41 õliõpilane
59. Videvik, Tiit — õpperühma TR-61 õliõpilane
60. Kõnslin, Eda — õpperühma TE-81 õliõpilane
61. Teilikivi, Helvi-Sigrid — õpperühma TM-101 õliõpilane.

A. AARNA, TPI rektor

Õpperühmade vaheline laulukonkurss

Meie õppeasutuse kunstilise isetegevuse ülevaatus käigus toimub V. I. Lenini mälestuspäeva puhul õpperühmade vaheline laulukonkurss. Ürituse organiseerib ülevaatusse organisatsioon (vt. «Tallinna Polütehnik» nr. 5 1967).

Laulukonkursi eesmärgiks on propageerida head, kaasaegset nõukogulikku massilaulu ja jätkata laulukultuuri arendamist sama hooga, nagu me seda alustasime semestri avaballil Vello Viisimaa juhatusel.

Laulukonkursist võivad osa võtta kõik instituudi õpperühmad omaette võistkonnadena. Võistkonnad peavad 1. aprilliks registreerima teaduskonna a/u büroo kultuurikomisjoni esimehe juures. Vastavalt registreerunud õpperühmade arvule teatatakse komisjon nende esinemise ajal ja koha (kui osavõtjaid üliõpilasi) on palju, viiakse konkursiõhtud läbi mitme erineval päeval aprillikuu lõpus). Koos registreerimislega (osavõtja õpperühma sümbol ja number) tuleb esitada ka laulude loetelu, mida antud rühm on võimeline esitama.

Igal võistkonnal tuleb esitada

- 3 kohustuslikku laulu:
1. noorsoo- või rahuteemaline laul;
2. kaasaegne massilaul ja
3. lõbusasisuline üliõpilastele (soovitav omaloomingulist sõnadega instituudi elust).

Konkursil võib žürii omal valikul nõuda veel ühe laulu esitamist nimekirjas loetletud repertuaarist.

Hindamisel tulevad arvesse laulude esitamise ilmekus, üldine esinemiskultuur (esinemisvabadus, kõlaline puhtus, diktsioon, mitmehäälilisus) ja esitajate arvu suhe rühma üliõpilaste koguarvusse. Hindamisel arvestatakse väga oluliselt oskuslikku laulude valikut ja omaloomingut kolmanda kohustusliku laulu puhul.

Konkursi võitjaid premeeritakse. Täpsem informatsioon ilmub «Polütehniku» järgmises numbris.

Isetegevuse olümpiaadi eel

Kuidas leida huvitavamaid ja uudemmaid numbreid? Kuidas tõmmata kaasa üha rohkem üliõpilasi? — need olid peamiseks küsimusteks kunstilise isetegevuse olümpiaadi majandusteaduskonna orgkomitee koosolekul.

Komitee juhiks on arvutustehnika kateedri laborant Milvi Põld. Tema juhatusel on peetud kolm koosolekut. Nüüd võib eelseisva sündmuse kohta juba üht-teist täpsemalt öelda. Kõige aktiivsemalt on esinenud nooremad kursused, kes suudavad välja panna ansambleid, üksikoliste, tantsijaid, muusikuid ja muidugi ka deklamaatoreid-sõnakunstnikke. Mida kursus kõrge-male, seda kiduramaks muutub

pilt. Kui ka teise ja kolmanda kursusega võib rahule jääda, siis seda ei saa öelda kahe viimase kursuse kohta. Imestama paneb, et neljandat kursust esindab ainult üks üliõpilane! Mida ütleb selle kohta õpperühm TE-81, kus leidub päris palju suurepäraseid lauljaid-tütarlapsi?

Dekanaat eraldas rahasummad, millede arvel autasustatakse teaduskonna kõige aktiivsemat õpperühma, parimat solisti, deklamaatorit, tantsijat ja teisi isetegevuslasi.

Teaduskonna isetegevusõhtu toimub 15. aprillil Poliitharidusmaas. Pärast esinemist algab jalakeerutus ja muu seltskondlik osa.

Orgkomitee näeks meeleldi, et seni kõrvalējäänud õpperühmad võtaksid end käsile ja lööksid olümpiaadi ettevalmistamisel ja sellest osavõtul aktiivselt ja julgesti kaasa.

JAAK PALVARI

Taolised sündmused siid teokv naistepäeva-velsetel aegadel

VIKTOR KESKÜLALE

näitas, et see oli ainuõige tee. Kolm aastat kõva tööd ja dissertatsioon teemal «Elektromagnetiliste protsesside uurimine vedelmetalli induktioonkeerutites» jõudis kaante vahele. Kaitsmisele ning on nüüd juba poolel teel Kõrgemasse Atestatsioonikomisjoni.

Nelikümmend aastat — eks sellegi sisse ole mahtunud rohkem kui mõnelgi teisel. Kui sulle neljakümne esimese aasta suvel pihku suruti Arteki tuusik, kas aimasid siis, et tore suvi pioneerilaagris kujuneb nelja-aastaseks kodumaalt eemalviibimiseks? Tubli iseseisva elu kool seljataga, asusid Sa TPI-sse õppima, lastes end nagu iga tudeng suunata instituudi tööd reguleerivaist juhendeist, mida väsimatult koostab ja kätte toimetab Kõrgema ja Keskerihariduse Komitee. Ja jällegi: vaevalt Sa aimasid, et oled kord ise instruksioonide koostajaks sellest Komitees? Ühiskondlik aktiivsus, printsipiaalsus ja organiseerimisvõime tõmbasid endale tähelepanu juba tudengipäevil, viisid Su algul TPI tootmispraktika juhatajaks ning hiljem Komitee peainspektor kohale, ametisse, mis Sinu kui teadusemehe karjääri mitmeks aastaks katkestas. Perspektiiv elu lõpuni administraatoriks jääda ei rahuldanud siiski Sinu uurijavaimu ning tõi Sinu lõpuks instituuti tagasi. Selle otsuse villi on nüüd teel Kõrgemasse Atestatsioonikomisjoni.

ÖNNITLEMINE, ÖNNITLEMINE — olgu siis pealegi topelt. Keeruta aga edasi oma sulametalli ja tõmba torusid, vabal ajal aga kantselda õnnetuud keemikust-elektroonikuid ja tunne rõõmu sellest, kuidas nad operaator-funktsioonide käes vingerdavad... ning ära kaota huumorimeelt!

KOOLIVENNAD KOLMEST ELEKTRIKATEEDRIST

Noh ütles, on see kellegi mehetegu! Võtad kätte ja ajastad dissertatsiooni kaitsmise just neljakümnendale sünnipäevale. Muidugi on see mõnes mõttes ökonoomne... Kuid sellega oled Sa röövinud sõpradelt ja tuttavatelt võimaluse Sind kahel korral õnnitleda — ning kumbki nendest võimalustest omaette oleks seda täiesti väärt olnud.

Dissertatsioon juba tingimata: mõõdu annab ta igatpidi välja, seda tõestavad retsensioonid oponentidelt kui ka arvukalt ettevõtelt ja organisatsioonidelt. Teisiti ei saanud ollagi — Sinu tõsiduse, töövõime ja põhjalikkuse juures. Eks oli Sul ju kogemusigi seljataga. Polnud muidugi kerget jätta omal ajal kaugõppe-aspirantuuris alustatud väheperspektiivne teema sinapaika ning alustada algusest, pealegi täiesti uues valdkonnas, liitudes TPI elektrikute tugeva elektromagnetiliste pumpade grupiga. Mitte igahel ei jätku otsusekindlust niivõrd radikaalseks pöördeks! Sinul jätkus. Elu

Uued nimetused kateedritele

Rektoraadi ettepanekul muudeti järgnevate kateedrite nimetus:

Vana nimetus	Uus nimetus
Vene keele ja võõrkeelte kateeder	— keelte kateeder;
Joonestamise ja kujutava geometria kateeder	— graafika kateeder;
Kehalise kasvatus ja spordi kateeder	— kehalise kasvatus kateeder
Autoteede ja geodeesia kat.	— autoteede kateeder;
Sanitaartehnika ja hüdraulika kateeder	— sanitaartehnika kateeder;
Automaatika ja töemehaanika kateeder	— automaatika kateeder
Arvutustehnik kateeder	— arvutusmatemaatika kateeder

ENE LUHARI
ja
IVAR VILDE!
Tuuled juhtigu teil teada,
õhud õrna õpetagu,
taevatähed andku tarkust!
KP-61.

INGE-MARIANNE TOOMUS
ja
REIN BRUUS
... sest kartagi on kahekesi
fulgem,
kui vapper olla ihuüksinda!
KT-81

Mõtteid seoses eksamipäevadega
TÕIV JOANDI

Veel kord tsükligaafikust

Meie lehe selle aasta 10. veebruaril numbri artiklis «Mõtteid ühe probleemi ümber» analüüsib ehitusteaduskonna komsomoliorganisatsiooni sekretär Juhan Mänd teaduskonna noorematel kursustel rakendatud uusi õppetöövorme.

On igati tervitatav (pigem ütleksin loomulik), et üliõpilased õppetöö pärast südan vaiutavad ja oma muresid asjalikult arutavad. Kirjutises veereb jutt nn. tsükligaafikute ümber. Jääb mulje, et nende rakendamiseks on üliõpilase senine rahulik elu segi löödud. Tuleb aga kohe märkida, et tsükligaafikutega ettenähtud. vahekontrollide moodus pole mingi uus leiutus. Töölist vahekontrolli on instituudis mitmetes õppeainetes ja mitmesugusel kujul kasutatud ka varem. See on seni toimunud üksikute õppejõudude või kateedrite initsiatiivil. Tsükligaafikutega kehtestamine andis neile vahekontrollidele kindla kuju ja hoopis suurema kaalu — semestri lõpphindes kaotas ühe ka kogu semestri vältel tehtud töö.

Teatavasti on õppeedukus instituudis tervikuna kõige madaalam II kursusel. Ma ei süüdistaks selles ainult üliõpilasi. Olen veendunud, et selles mängib oma osa ka kehtiv õppeplaan. Kui esimesel kursusel matemaatika, keemiat ja NLKP ajalugu õppides elab üliõpilane talle keskkoolist tuntud keskkonnas, siis teine kursus toob kaasa rea sisuliselt uusi õppeaineid (tugevusõpetus, ehitusmaterjalid, ka füüsika jne.), mis on seotud ulatuslike laboratoorse töödega. Nüüd oleks vaja aega orienteerumiseks. Kuid nädala tunniplaan on niivõrd tihe, et aega ei jätku. On võimalik, et mingil määral saaks II kursuse töökoormust vähendada õppeplaanide veelkordse hoolika läbimõtlemlisega. Kuid pearaskus langeb ikkagi õppetöö õigele organiseerimisele. Ja seda nii õpetaja kui ka õppija poolt. Arusaadav, et pärast pikka ja väsitavat päeva auditooriumis või laboratooriumis on õhtuti raske end sundida juurdlema õppeainete sisuliste probleemide kallal. Hoopis jõukohasem on poolmehaaniline töö, näit. joonestamine või laboratoorse tööde protokollide koostamine jne. Väliselt on nagu kõik korras, sest ka joonised ja protokollid kuuluvad õppetöö juurde. Tegelikult pole aga asi korras, sest kursuse sisuline omandamine lükatakse edasi eksamiõppele kolmele päevale. Muidugi ei saa sel juhul juttu olla aine sügavast omandamisest. Siit saavad alguse ka ebaõnnestumised kontrollitöödega. Üliõpilased väidavad, et mõlemat teha — loengumaterjale pidevalt läbi töötada ja paralleelselt nn. jooksvat tööd sooritada polevat võimalik, see röövivat kogu vaba aja.

Praeguse nädalakoormuse juures on selles väites omaajagu tõtt. Seetõttu on õppejõudude otseks kohuseks aidata ratsionaalselt organiseerida üliõpilaste kodust õppetööd. Mõelgem ikka ja jälle sellele, kuidas vähendada laboratoorse tööde protokollide ja muu taolise materjali vormistamisel mehaanilise töö hulka ja

tõsta seevastu sisulist kasutegurit!

Üheks niisuguseks iseseisvat tööd reguleerivaks vahendiks on mõeldud ka need kurikuulsad vaheksamid, sest «kontrollima» tähendab ju sisuliselt «tööd juhtima»!

Juhan Mänd oma artiklis lasseb aga paista hoopis vastupidist: vaheksamid tekitavad suurt segadust, ettekujutus õpetatavast aimest kaob, õppeedukus ja distsipliin langeb, «rahuldav» rahuldab, tudengi närv on «krussis», vaba aeg on langenud nullini jne.

Ilmselt pole Juhan Männil kasutada olnud kuigi palju faktilist materjali, mis oleks võimaldanud teha põhjendatud üldistusi. Sellest nähtavasti ka tugev subjektiivne alatoon, õnnetu näide teaduskonna kõige nõrgema rühma EV-37-ga ja isegi loogikavead. Kuid ka see on arusaadav, sest igal inimesel on kindlasti heites närv ikka pisut «krussis».

Kahe semestri jooksul kogutud andmete üksikasjaliku analüüsi avaldab teaduskonna metoodikakomisjon TPI Metoodika büllättäänis. Seepärast lubatagu siinkohal piirduda ainult mõnede järeldustega, ilma neid arvudega illustreerimata.

1) Tsükligaafikute alusel töötanud kursuste üldises õppeedukuses pole märgata küll erilist tõusu, kuid muudatused on hinnete osas. Vähenenud on rahuldavate hinnete arv heade ja mitterahuldavate hinnete suurenemise arvel. Miks? Seepärast, et õppejõul on nüüd üliõpilase kohta rohkem informatsiooni ja see võimaldab teha objektiivsema otsuse. Kui tihti lühiaegsel eksamil pandud «rahuldav» kannab sisuliselt otsustamatuse pitsert, siis kogu semestri jooksul kogutud informatsiooni põhjal antud hinne «rahuldav» omab täiskaaluga ja tõesti rahuldab. Nii aitab informatsioonihulga suurenemine võrdlemisi kiiresti välja selgitada üliõpilased, kellel on eeldusi ja tahet pidevaks tööks ja kellel seda pole. Teaduskonna praeguse kolmanda kursuse (kel on seljataga 2 semestrit tsükligaafikuid) hoopis tõsisem suhtumine õppetöösse ja sellest tulenev korralik õppeedukus (84,7%) ning distsipliin kinnitavad öeldut.

2) Õpetamine ja õppimine on kahepoolne tegevus, mille edukus sõltub mõlema poole aktiivsusest. On jäänud mulje, et õppiva poole enamus suhtus tsükligaafikutesse algusest peale teatava vastumeelsusega. Ka õpetava poole hulgas on mitmete õppeainete lektorid sellesse üritusse suhtunud skeptiliselt. Veel rohkem — formaalselt korraldati õppetööd küll tsükligaafiku kohaselt, kuid sisuliselt metoodika osas midagi ei muutunud. Kahepoolne kahtlev hoiak avaldub neil juhtudel muidugi ka töötulemustes. Mitmes õppeaines (füüsika, tugevusõpetus, ehitusmaterjalid) on vahekontrolli moodust ka varem kasutatud ja seetõttu tsükligaafikutega rakendamine mingit segadust või kõhklust ei tekitanud. On iseloomulik, et neis

õppeaines tunnevad üliõpilased vaheksamite soodustavat mõju töömahu reguleerimisel ja soovivad samas vaimus jätkata.

3) Psüühilise pinge küsimus. Igasugune kontroll, olgu see kuitahes tühine, tekitab kontrollitavas teatud närvilisust. Üliõpilase jooksvas õppetöös on taolisi kontrollimomente sageli — nii kontrollitööde, koduste tööde ja jooniste esitamise näol jne. Seetõttu on kujunenud üksmeelne arvamus, et 4—5 vaheeksami, nagu see oli mõõdund semestril, on liiga palju. Seda arvestades on käesoleval semestri kahel esimesel kursusel ette nähtud ainult 2 vaheeksami.

4) Üliõpilase vaba aja küsimus. See on omaette suur ja tõsine teema, mis vajaks põhjalikku uurimist ja arutamist. Juhan Männi kirjutises süüdistatakse kurjalt, et tsükligaafikutel on üliõpilased ära tõmmanud ÜTÜ-st, ühiskondlikult töölt ja viinud vaba aja nullini. Sel viisil töötades kasvavad küll oma kitsal erialal võimekad insenerid, kuid inimesest olevat nad veel kaugel. Kas see pole siiski vaba aja probleemi liiga lihtsustatud käsitlus?

Vaba aja nappus on tänapäeval valusaks küsimuseks kõigile vaimse töö tegijatele. Tohtult kasvav informatsioonihulk otse nõuab järjest rohkem aega oma eriala jaoks. Kuid kes meist ei tahaks kodus olla ka kirjanduse, muusika ja kunsti küsimustes, käia teatris, kinos ja spordivõistlustel? Paraku ei jätku ka kõige parema tahtmise juures selleks kõige enam aega! Tuleb hoolikalt valida, mida võtta, mida jätta. Mõistan täielikult noore inimese soovi «tahan kõike teada» ja «igal pool olla». Kuid mis hinnaga? Ohverdada osa oma tulevasest «kitsast erialast»? Kuid lubage küsida, kust tulevad siis need «kitsa eriala» insenerid? Ilma nendeta tänapäeval tehnikat ju edasi ei vil.

Arvan, et vaba aja probleemis mängib suurt rolli oma võimete tundmine. See võimaldab leida õige proportsiooni kutseeriala ja kõrvalhuvide vahel. On inimesi, kes kannavad suurt töökoormust, lõövad aktiivselt kaasa ühiskondlikus elus ja leiavad aega ka veel oma huvialade jaoks. Kuid on ka inimesi, kelle tegevus kujutab ainult rabelemist mitme küsimuse kallal, ilma et nad ise endale aru annaksid, mis on momendil oluline, mis mitte. Meil on teaduskonnas üliõpilasi, kes üsna tagasihoidlikult õppeedukuse juures on aktiivsed kaasalööjad mitmetes ringides. Ja muidugi kaebavad ajapuuduse üle. Mis see siis on, kas «lai silmaring» või oma jõu pillamine tulevase «kesknärgise inseneri» hinnaga? Hõluti eksmatrükuleeriti teaduskonnast eeldustega korvpallur ja andekas rahvatantsur, sest nad ei suutnud kindlasti valiallikku tasakaalu leida õppetöö ja huviala vahel.

Neid ridu ei tule võtta mingil määral ühiskondliku töö ja tegevuse alahindamisena. Rõhutan ainult õige proportsiooni ja töörütmi tunnetamise vajadust.

E. SOONURM.
ehitusteaduskonna prodekaan

EKSKURSIONID VÄLISRIIKIDESSE

1967. a. võimaldub meie ametühingu liikmeil sõita ekskursionile järgmistesse välisriikidesse:

1. Tšehhoslovakkia Sotsialistlikku Vabariiki, saabumisega kohapeale 22. juunil, kestvus 14 päeva, tuusiku hind rbl. 130.—, sõidukulud rbl. 60.—, välisvaluuta maksumus rbl. 42.—, kokkukulud ca — rbl. 232.—
2. Bulgaaria Rahvavabariiki, saabumisega kohapeale 17. juulil, kestvusega 19 päeva, tuusiku hind rbl. 165.—, sõidukulud rbl. 75.—, välisvaluuta maksumus rbl. 57.—, kokkukulud — rbl. 297.—
3. Ungari Rahvavabariiki, saabumisega kohapeale 1. septembril, kestvus 14 päeva, tuusiku hind rbl. 130.—, sõidukulud rbl. 65.—, välisvaluuta maksumus rbl. 42.—, kokkukulud ca rbl. 237.—
4. Rootsi — 1967. a. oktoobrikuus, Ekskursiooni kestvus 9 päeva, sõidu- ja välisvaluuta maksumus ca rbl. 335.— (sõidu maksumuse hulka on arvestatud sõit alates Tallinnast ja tagasi Tallinna).

Sõita soovijal palume esitada dokumendid TPI a/ü komiteele esimesest kolmest sõidust osavõtuks 20. märtsiks ja Rootsi ekskursioniks — 1. aprilliks.

TPI A/Ü Komitee

15. märtsil kell 19.30 toimub Noorsooteatri (Sõime t 12)

etendus «NÄITLJEJA SÜND». Esinevad Tallinna Riikliku Konservatooriumi üliõpilased. Pileti (10—60 kon.) on saadaval ELKNÜ TPI komitees ja ametiühingukomitees.

Vastutav toimetaja V. Kalpus

Орган парткома, ректората, комитетата ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института газета «Таллинский политехник».

Tellimise nr. 750

MB 02359

Hind 2 kop.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Plkk tn. 40/42.